

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้
ชุดระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of an Electronic Book (E-book) on Southern Thai
Folk Dance, Tari Kipas, to Improve Learning Achievement of Grade 6
Students

มาหามะกอรี บือชา^{1*}, และ ธนกร สุวรรณอำภา²

Mahamakoree Buesa^{1*}, and Tanakorn Suwanampha²

^{1,2}คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

^{1,2}Faculty of Arts Education, Bunditpatanasilpa Institute, Thailand

*Corresponding Author E-mail: Mahamakoree2534@gmail.com

Received: April 21, 2026; Revised: August 29, 2026; Accepted: September 4, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส ตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.67 และมีประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า t เท่ากับ 28.45 สะท้อนว่า ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ระบำตารีกีปัส

Abstract

This research aimed to: 1) develop and determine the efficiency of an electronic book (E-book) on Southern Thai folk performing arts, specifically the Tari Kipas Dance, based on the 80/80 efficiency criterion; and 2) investigate students' learning achievement before and after learning through the electronic book (E-book) on Southern Thai folk performing arts, specifically the Tari Kipas Dance. The sample consisted of 30 Grade 6 students at Muban Pamai School during the first semester of the 2025 academic year. The participants were selected using purposive sampling. The statistics employed in the study included percentage, mean, standard deviation (S.D.), and a paired-samples t-test. The results revealed that: 1) the electronic book on Southern Thai folk performing arts, specifically the Tari Kipas Dance, developed by the researcher achieved the required efficiency criterion of 80/80. The process efficiency (E_1) was 82.67, while the outcome efficiency (E_2) was 84.60, both of which were higher than the prescribed 80/80 criterion; and 2) students' learning achievement after learning through the electronic book was significantly higher than before learning at the .05 level, with a t -value of 28.45. These findings show that students' learning achievement after learning through the electronic book on Southern Thai folk performing arts, specifically the Tari Kipas Dance, was higher than before learning.

Keywords: Electronic Book (E-book), Learning Achievement, Tari Kipas Dance

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพได้ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะประกอบด้วยทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะทางศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ และเห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของผู้เรียน (Bruner, 1966; Dewey, 1938) และกรอบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Partnership for 21st Century Skills, 2009) ขณะที่ Eisner (2002) อธิบายถึงบทบาทของศิลปะต่อกระบวนการคิดและการตัดสินใจเชิงสุนทรียภาพ และ Gardner (2011) เสนอแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ซึ่งช่วยพัฒนา

ความสามารถด้านดนตรีและการเคลื่อนไหวร่างกาย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ทางศิลปะในระดับประถมศึกษา

ในบริบทของโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2567 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้รายวิชานาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จากการวิเคราะห์ปัญหาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดด้านทักษะในมาตรฐาน ศ 3.1 ตัวชี้วัด ป.6/3 เรื่องการแสดงพื้นเมืองภาคใต้ ชูพระบำตารีกีปัส ประกอบกับเวลาเรียนที่มีเพียง 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้การฝึกปฏิบัติและการทบทวนทำซ้ำทำได้ อย่างจำกัด นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนยังส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ โดยเฉพาะนักเรียนที่ต้องการเวลาในการสังเกตและทบทวนมากกว่าการสาธิตเพียงครั้งเดียว ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้

อีกประเด็นหนึ่งคือ ข้อจำกัดด้านสื่อที่นักเรียนสามารถใช้ศึกษาและทบทวนนอกเวลาเรียนได้ด้วยตนเอง การนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการประกอบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาและทบทวนการเรียนรู้ แนวคิดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียชี้ว่า การออกแบบข้อความ ภาพ เสียง และองค์ประกอบของสื่ออย่างเหมาะสมสามารถสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการจัดการภาระทางปัญญาของผู้เรียนได้ (Mayer, 2009) ขณะที่ Horton (2012) ให้ความสำคัญกับการออกแบบ e-learning ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ และ Mishra และ Koehler (2006) อธิบายการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงกับความรู้ด้านเนื้อหาและวิธีสอนตามกรอบ TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge) ที่ชี้ให้เห็นว่าครูต้องบูรณาการความรู้ด้านเนื้อหา วิธีสอน และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม ในบริบทนี้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จึงมีศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ เพราะสามารถผสมผสานทั้งข้อความ ภาพ เสียง และองค์ประกอบมัลติมีเดียเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ (Clark & Mayer, 2016) และยังสามารถส่งเสริมเชิงแนวคิดกับการเรียนรู้แบบทุกหนทุกแห่ง (Ubiquitous Learning) ที่ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงการเรียนรู้ตามบริบท (Ogata & Yano, 2004) และจากงานของชัตติยา วงศ์ษาแก่นจันทร์ (2563) แสดงให้เห็นการประยุกต์ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อสำหรับนักเรียนในระดับเดียวกัน

จากสภาพปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อจำกัดด้านเวลาในการฝึกปฏิบัติ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และข้อจำกัดด้านสื่อสำหรับการทบทวนนอกเวลาเรียน ผู้วิจัยจึงพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูพระบำตารีกีปัส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาและทบทวนเนื้อหาได้ตามความเหมาะสมของตนเอง ลดข้อจำกัดด้านเวลาและความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งผ่านการทบทวนซ้ำ (Repetition) และการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning)

(Bonwell & Eison, 1991) นำไปสู่การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ให้เกิดความชำนาญ และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส ตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส

การทบทวนวรรณกรรม

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และคุณลักษณะที่มุ่งพัฒนาให้แก่นักเรียน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครอบคลุมสาระด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียภาพ การแสดงออก และการเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะยังมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีสุนทรียภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำศิลปะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ, ม.ป.ป.) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมือง เช่น ระบำตารีกีปัส จึงสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรที่ต้องการให้นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมไทย โดยสรุป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ถือเป็นกรอบทิศทางสำคัญที่เน้นย้ำให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ สุนทรียภาพ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมือง ชุดระบำตารีกีปัส จึงสามารถเชื่อมโยงกับเป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านความรู้ ทักษะ และการเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมได้

2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการนำหลักสูตรแกนกลางมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนชุมชน และนักเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลาง และปรับเนื้อหา กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น เช่น การบูรณาการศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเข้ากับการเรียนการสอน ในกรณีโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ มีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ ได้ให้ความสำคัญกับการนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาบูรณาการในชั้นเรียน การกำหนดเนื้อหา “ระบำตารีกีปัส” ซึ่งเป็นนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้มาใช้ในการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่น

ตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้ และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-book เป็นสื่อดิจิทัลที่สามารถผสมผสานข้อความ ภาพ เสียง และองค์ประกอบมัลติมีเดียเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ได้ (ขัตติยา วงศ์ษาแก่นจันทร์, 2563; Clark & Mayer, 2016) การออกแบบสื่อออนไลน์ยังเกี่ยวข้องกับการรับรู้ของนักเรียนต่อประสิทธิภาพ คุณภาพข้อมูล คุณภาพระบบ และความตั้งใจใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ โดย Thongsri et al. (2019) พบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจใช้ระบบ ClassStart ดังนั้น การพัฒนา E-book สำหรับการเรียนรู้ทางศิลปกรรมให้มีความสำคัญกับคุณภาพของเนื้อหา การออกแบบสื่อ และความสะดวกในการใช้งานควบคู่กัน โดยสรุปบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถตอบสนองการเรียนรู้รายบุคคลและการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา การนำ E-book มาใช้ในการเรียนรู้ทางศิลปกรรมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา เพิ่มแรงจูงใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาและทำซ้ำด้วยตนเอง

4. ระเบิดอารีกีบัส

ระเบิดอารีกีบัสเป็นนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมมลายู มีลักษณะเด่นคือ ใช้พัด (กีบัส) เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง และมีท่าร่าที่อ่อนช้อยสัมพันธ์กับจังหวะดนตรีพื้นเมือง การเรียนรู้ระเบิดอารีกีบัสไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะด้านนาฏศิลป์เท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในงานวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาชุดระเบิดอารีกีบัสถูกนำมาใช้เป็นสาระสำหรับพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้นักเรียนศึกษาองค์ประกอบของการแสดงและทบทวนลำดับท่าร่าได้อย่างเป็นขั้นตอน

5. การหาประสิทธิภาพของสื่อ

การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการประเมินคุณภาพของสื่อ โดยทั่วไปนิยมใช้เกณฑ์ E_1/E_2 ซึ่งเป็นการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ของการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยงานวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์ E_1/E_2 เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของกระบวนการระหว่างเรียน (E_1) และผลลัพธ์หลังเรียน (E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

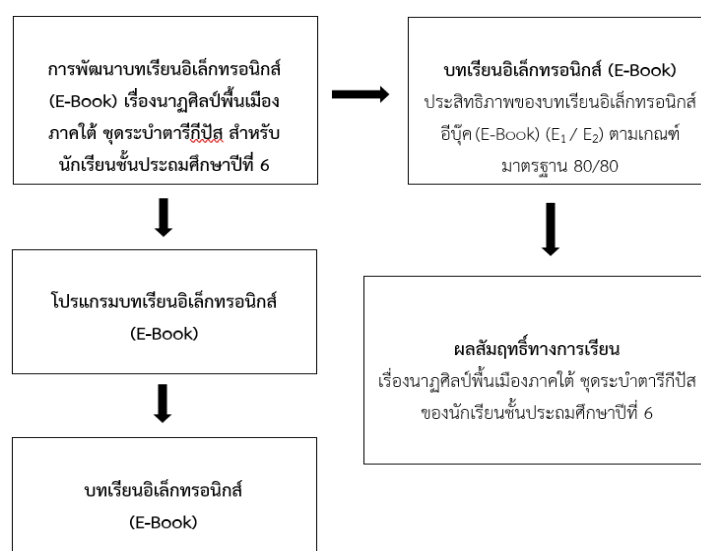
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงระดับความรู้ ความสามารถ หรือทักษะที่นักเรียนได้รับหลังการเรียนรู้ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบทดสอบหรือการประเมินผลต่าง ๆ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ได้แก่ E-book สามารถช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ โดยเฉพาะเมื่อมีการออกแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับนักเรียน และมีการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบ งานวิจัยด้านการเรียนรู้ออนไลน์ชี้ว่า คุณภาพข้อมูลและคุณภาพระบบเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (Thongsri

et al., 2019) การออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรคำนึงถึงคุณภาพของเนื้อหาและองค์ประกอบมัลติมีเดียให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ (Clark & Mayer, 2016) โดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ การใช้วัตกรรมการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่ออกแบบเนื้อหาและมัลติมีเดียอย่างมีคุณภาพ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจ ยกระดับทักษะปฏิบัติ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าตำรา หนังสือและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-experimental Research) โดยใช้แบบแผนกลุ่มเดียววัดก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุดระบำตารีกีปัส แบบแผนการทดลองกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จากนั้น ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่พัฒนาขึ้น และเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลอง สามารถเขียนสัญลักษณ์ของแบบแผนการทดลองได้ ดังนี้

Gr1 O1 T O2

โดยที่

Gr1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง

O1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

T หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

O2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

การออกแบบการวิจัยในลักษณะนี้ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นได้อย่างชัดเจน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ 30 คน 2) โรงเรียนองค์การสวนยาง 2 30 คน และ 3) โรงเรียนบ้านกรงหยันใต้ 30 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูพระบำตารีกีปัส 2) แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่องระบำตารีกีปัส 3) แบบประเมินประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) และ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูพระบำตารีกีปัส มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมตามขั้นตอน คือ 1) ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อกำหนดวันเวลาและสถานที่ในการนำเครื่องมือไปใช้ในการวิจัย 2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัยภาคสนาม 3) ชี้แจงให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย จุดประสงค์และความสำคัญในการวิจัย 4) จัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จัดทำขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการจัดการเรียนรู้จะมีการเก็บคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และ 5) ตรวจสอบให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

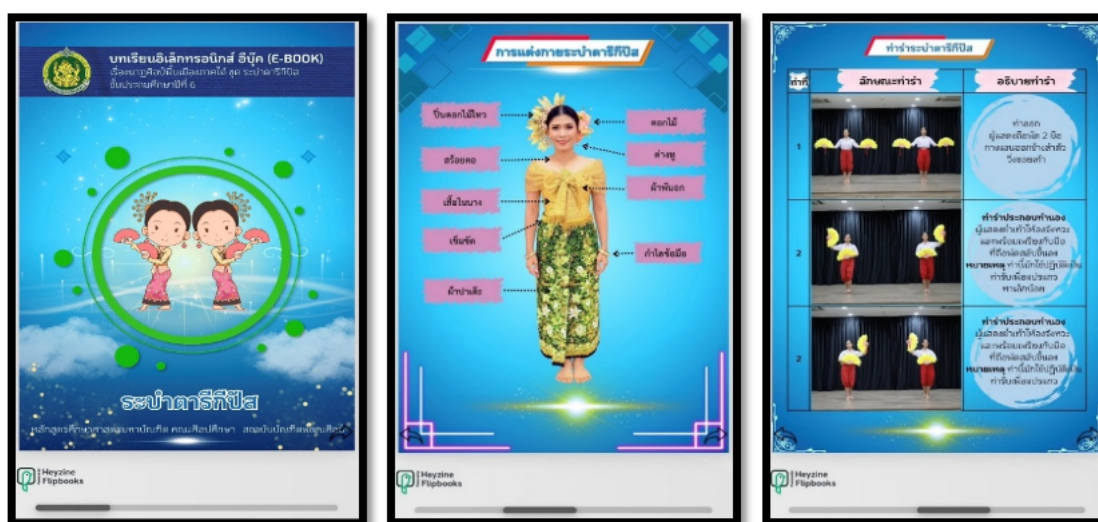
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดย 1) วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) พิจารณาจากคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) คำนวณจากคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเทียบกับคะแนนเต็ม 20 คะแนน แล้วแปลงเป็นค่าร้อยละ และ 2) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired-samples t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูตระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูตระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นลักษณะของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยวิธีการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ประกอบการเรียนรู้ มีครูอธิบายและสาธิตวิธีการใช้ในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบตามลำดับ ประกอบด้วย การทำแบบทดสอบก่อนเรียน การเรียนรู้จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) และเรียนรู้จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด นักเรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ตามความเหมาะสมของนักเรียนได้ ในระบบออนไลน์ เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านเครื่องมือและการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต สามารถบันทึกไฟล์ด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนระบบออนไลน์นักเรียนสามารถสแกน QR Code เพื่อดูหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ได้

ภาพที่ 2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูตระบำตารีกีปัส
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ร้อยละ $E_1/E_2 = 80/80$

ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ร้อยละ $E_1/E_2 = 80/80$ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากกิจกรรมระหว่างเรียนและคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยคะแนนหลังเรียน ซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนนถูกแปลงเป็นค่าร้อยละเพื่อใช้คำนวณ E_2 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	20	16.53	1.66	82.67
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	100	84.60	3.67	84.60

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 82.67/84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายละเอียดดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
ก่อนเรียน	30	9.15	1.25	29	28.45	< .05
หลังเรียน	30	16.92	0.73			

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า t เท่ากับ 28.45 โดยผลการเปรียบเทียบสะท้อนว่าภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

1. การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 80/80 เท่ากับ 82.67/84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และภายหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีเนตร นาโควงศ์ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องการประดิษฐ์ท่ารำโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอโรบิคร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.51/81.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80 ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับร้อยละ 64.88 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะปฏิบัติการประดิษฐ์ท่ารำของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนด้วยชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความสอดคล้องของผลการวิจัยทั้งสองแสดงให้เห็นว่า การใช้นวัตกรรมทางการศึกษาที่เน้นกระบวนการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เช่น การใช้ชุดการสอน หรือ E-book มีส่วนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานาฏศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทั้งความเข้าใจในทฤษฎีและการฝึกฝนทักษะปฏิบัติ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้

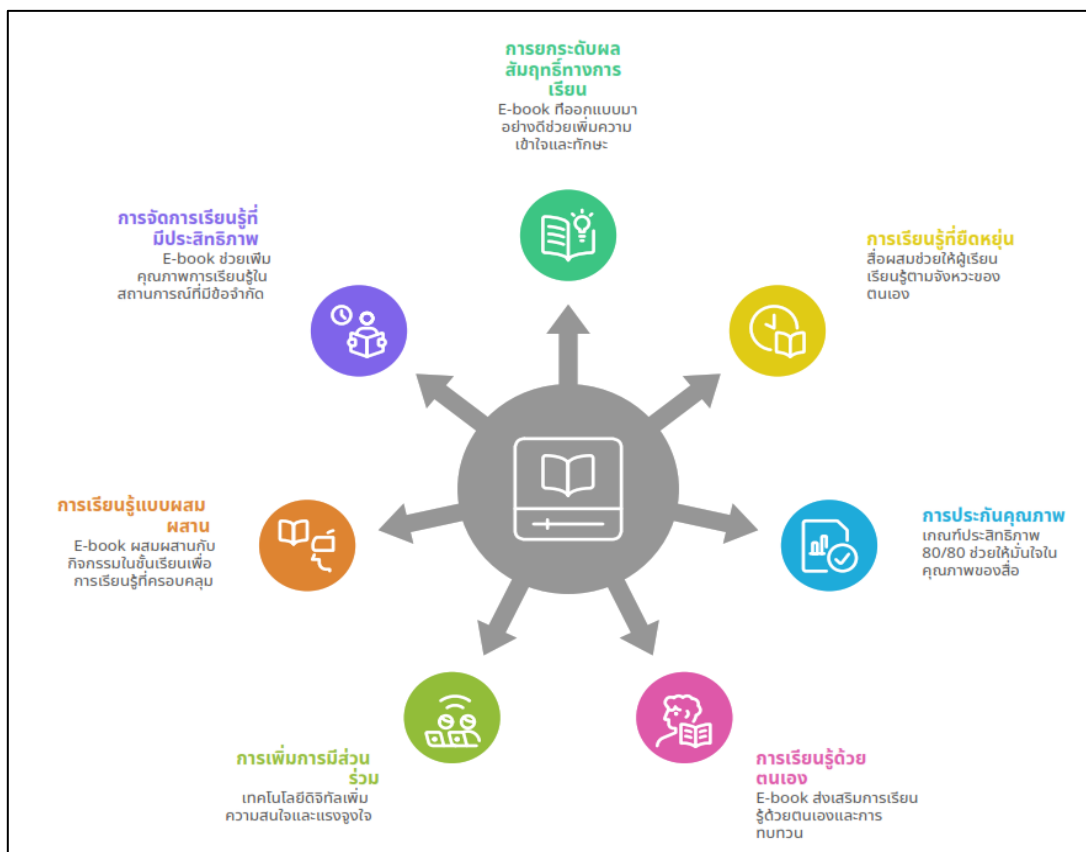
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวสอดคล้องในภาพรวมกับงานของชัตติยา วงศ์ษาแก่นจันทร์ (2563) ซึ่งพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและรายงานผลด้านประสิทธิภาพของสื่อร่วมกับผลสัมฤทธิ์หลังเรียนที่สูงขึ้น รวมถึงของชนิพร ใจกว้าง (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องการนำเสนอข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลชัยนาท จังหวัดชัยนาท พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องการ

นำเสนอข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประยุกต์มีประสิทธิภาพ 81.46/80.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มีความพึงพอใจต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบดังกล่าวสนับสนุนประเด็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ได้ โดยผลการศึกษาครั้งนี้มุ่งพิจารณาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่สังเคราะห์ได้จากการวิจัยสะท้อนแนวทางการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ชูกระบวนทัศน์ โดยเชื่อมโยงการออกแบบสื่อ การเข้าถึงเนื้อหา การทบทวนด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของนักเรียน และการประเมินประสิทธิภาพของสื่อเข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถอธิบายองค์ประกอบขององค์ความรู้ใหม่ได้ 7 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบองค์ความรู้ใหม่ 7 ด้านจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ ชูกระบวนทัศน์

จากภาพที่ 3 สามารถอธิบายองค์ประกอบขององค์ความรู้ใหม่จากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุติระบำตารีกีปัส ดังนี้

1. **การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีลำดับขั้นของเนื้อหาที่ชัดเจน และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2. **การกระตุ้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนถึงแนวโน้มเชิงบวกของการใช้สื่อดังกล่าวประกอบการเรียนรู้

3. **การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น** หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถรองรับการเข้าถึงทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาและทบทวนเนื้อหาได้ตามเวลาและความเหมาะสมของตนเอง

4. **การประกันคุณภาพของสื่อ** การประเมินประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ พบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.67/84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนถึงคุณภาพของสื่อที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ของการวิจัย

5. **การเรียนรู้ด้วยตนเอง** การจัดเนื้อหาในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถศึกษาเนื้อหา ทบทวนลำดับท่ารำ และเรียนรู้ซ้ำได้ด้วยตนเองตามความต้องการ

6. **การเพิ่มการมีส่วนร่วม** การใช้ข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ และองค์ประกอบมัลติมีเดียในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทั้งกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น

7. **การเรียนรู้แบบผสมผสาน** การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การอธิบาย และการสาธิตของครู ทำให้เกิดลักษณะการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ได้

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชุติระบำตารีกีปัส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ผลการพัฒนาพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นจัดเนื้อหาเป็นลำดับตั้งแต่แบบทดสอบก่อนเรียน ประวัติความเป็นมาของระบำตารีกีปัส เครื่องดนตรี การแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบการแสดง โอกาสที่ใช้ในการแสดง ท่ารำ และแบบทดสอบหลังเรียน โดยสามารถใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาเพื่อทบทวนได้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ผลการหาประสิทธิภาพพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.67 และค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.60 หรือมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.67/84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ

9.15 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.92 คะแนน โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 28.45$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ ชูตระกูลปัทมวิมล นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

โดยสรุป หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถนำมาใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในบริบทของการศึกษา ครั้งนี้ได้ โดยลักษณะของสื่อที่จัดเนื้อหาเป็นลำดับและสามารถเข้าถึงเพื่อทบทวนได้ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ช่วยเพิ่มทางเลือกในการจัดการเรียนรู้และการทบทวนเนื้อหานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนตามปกติ ขณะที่ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังการนำหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารจัดการเวลา เนื่องจากประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 ที่กำหนด ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัด โดยควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำกิจกรรมได้ครบถ้วนตามกระบวนการ
2. การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนสามารถนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์นี้ไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้แบบคละความสามารถ โดยใช้เทคนิค เพื่อนช่วยเพื่อน ในระหว่างการทำกิจกรรมเชิงปฏิสัมพันธ์ในอีบุ๊ก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วช่วยอธิบายหรือประคับประคองเพื่อนที่เรียนรู้ช้า ซึ่งจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งห้องเรียนให้เพิ่มขึ้น
3. การเตรียมความพร้อมทางเทคนิค ผู้สอนควรตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่วงหน้า เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและไม่ขัดจังหวะการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการติดตามผลและทดสอบซ้ำหลังจากผ่านไปแล้ว 2-4 สัปดาห์ เพื่อศึกษาว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ช่วยให้นักเรียนจดจำและรักษาความรู้ได้ยาวนานเพียงใด
2. ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมควบคู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น เจตคติ ความพึงพอใจ สุนทรียภาพทางนาฏศิลป์ หรือความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ในมิติที่หลากหลายขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. (ม.ป.ป.). *หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2567*.
<https://anyflip.com/jwxtj/kson/basic>
- ซัตติยา วงศ์ษาแก่นจันทร์. (2563). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่องการใช้โปรแกรม Paint.Net สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ชนิพร ใจกว้าง. (2563). *การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง การนำเสนอข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลชัยนาท จังหวัดชัยนาท* [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- สินเนตร นาโควงศ์. (2565). *การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom* (ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1). The George Washington University, School of Education and Human Development.
- Bruner, J. S. (1966). *Toward a theory of instruction*. Harvard University Press.
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). *E-learning and the science of instruction: Proven guidelines for consumers and designers of multimedia learning* (4th ed.). Wiley.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. Macmillan.
- Eisner, E. W. (2002). *The arts and the creation of mind*. Yale University Press.
- Gardner, H. (2011). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences* (3rd ed.). Basic Books.
- Horton, W. (2012). *E-learning by design* (2nd ed.). Pfeiffer.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017–1054.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684>.
- Ogata, H., & Yano, Y. (2004). Context-aware support for computer-supported ubiquitous learning. In *Proceedings of the 2nd IEEE International Workshop on Wireless and*

Mobile Technologies in Education (pp. 27–34). IEEE.
<https://doi.org/10.1109/WMT.2004.1281330>

Partnership for 21st Century Skills. (2009). *P21 framework definitions*.
<https://eric.ed.gov/?id=ED519462>

Thongsri, N., Shen, L., & Bao, Y. (2019). Investigating factors affecting learner's perception toward online learning: Evidence from ClassStart application in Thailand. *Behaviour & Information Technology*, 38(12), 1243–1258.
<https://doi.org/10.1080/0144929X.2019.1581259>

